

Acadèmia Rico

COMERÇ - IDIOMES
CULTURA GENERAL
PERITATGES-TEORIA

CLASSES PER AMB DÒS SEXES

Sant Quirze, 5, segon

EL POBLE

ANY I

NÚM. 2

SABADELL, DISSABTE 2 D'ABRIL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65

NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Contra el secta-
risme, la llibertat
de pensament i
de consciència.

Els pressupos- tos municipals

En una de les darreres sessions del nostre Municipi, es va acordar prorrogar per tres mesos els pressupost ordinari municipal. Aquesta prorroga va ésser motiu de discussió entre la majoria republicana i la minoria catalanista. La discrepància té un punt evidentment sensible i que explica els recels de la minoria en esperar fins al mes d'abril posar en pràctica aquesta prorroga.

Deixant, però, apart aquesta divergència de criteri que el temps segurament aclarirà cal dir que potser la confecció dels pressupostos, dels pressupostos veritat de la ciutat, el veritable pressupost de l'Ajuntament republicà hauria de tenir una espera més llarga del que la bona voluntat dels nostres amics que integren la majoria del Municipi puguin tenir en escursarla. Fins que quedi ben aclarida la situació dels Ajuntaments en relació amb l'Estatut, és impossible fixar detingudament el valor exacte que puguin tenir les hisendes municipals, les quals avui es troben travades i lligades per múltiples atencions extra-locales, que les priven de desenrotllar una obra ciutadana de prou eficàcia i de prou rendiment perquè les ciutats es donguin compte d'una manera immediata del que pot realitzar un municipi sense el bloqueig que ara l'asfixia.

I aquests obstacles només poden salvar-se amb un veritable règim autònom dels municipis, sobretot del que és el seu nervi vital: les hisendes. Caldria aminorar l'absorció i continuada de l'Estat o del que fins ara fou el seu representant directe: la província. El contingent provincial, però, serà el dispendi amb què caldrà contribuir a la Generalitat, i ens trobarem amb els mateixos desperfectes restringits, no obstant, per una administració més honrada i per un sentit més popular i democràtic que no tenien abans les antigues Diputacions.

Es prorrogui l'actual pressupost o se'n confeccioni un de nou, no es podran fer certament miracles. La capacitat contributiva local no pot suportar gaires exigències, com no siguin aquelles que millorin sensiblement l'aspecte escolar i d'altres que beneficiïn directament la ciutat, perquè tampoc podem tancar-nos i reduir-nos a la fatalitat de les xifres.

La ferida oberta a l'erari municipal per la inconsciència administrativa de la gent de la Dictadura que va prendre l'Ajuntament per assalt, és un dels desavantatges financers que privarà de realitzar al pressupost que podiem esperar del primer Municipi de la República. I això ho hem de tenir present perquè no veiem en els regidors de la majoria la manca de voluntat i el desig que el seu pas per la Casa Comunal sigui un fet que honori la massa republicana de Sabadell que va elegir-los.—Q. T.

TEMES DEL MOMENT

LA REFORMA AGRÀRIA

Es evident que la República ha realitzat moltes i saben profitoses coses des de que s'instaurà; però, al nostre entendre, cap de les escames portades a terme, ni de les plantejades en esboç, té la importància i l'abast social del projecte de bases, que com a ponència del Govern per a enfocar la Reforma Agrària, s'ha llegit, suava, en el Congrés de Diputats, davant de l'esperverament de les dretes i —per què no hem de dir?— davant, també, de l'escàndol declamatori de la demagògia d'extrema esquerra.

Potser, — massa ambiciosos — si haguéssim d'expressar-nos amb tot l'abast de les nostres dèries, diríem que aquest projecte no ha de comblar els nostres anhels. Però ens és forçar de reconèixer, que malgrat la distància de les realitzacions definitives, concebudes segons un tipus d'inalterable perfecció, el projecte de reforma agrària, tal com la República l'enfila, té orientacions, el nord de les quals és situat en l'àrea de les regions ideals. No serem tan àvids, que pretinguem traspasar, d'un salt, tots els obstacles. No volem, tampoc, dir que són efímers els que es volen tramuntar. Solament volem constatar l'evidència d'un esforç realitzat de cara a la solució d'un problema, segons un criteri que aplega tots els legítims anhels en una mesura força racional.

El trobar una solució al problema agrari, és tant més difícil com més ens donem compte que cal resoldre'l en el doble aspecte moral i econòmic. Ço és: de justícia i d'utilitat social. Una solució fragmentària o lateral ens apar cosa fàcil. Però quan es volen harmonitzar els dos aspectes alludits del problema, ja la solució no se'n presenta tan planera i simple.

I això és el projecte de reforma agrària que comentem. Un intent, per cert força reeixit, d'acoblant aquests dos supremes interessos—la justícia i la vitalització de l'economia nacional—en una tasca de reconstrucció de la faç agrària del país.

Observem que, en tots els temps, l'home s'ha vist atret per dues tendències contradictòries i igualment imperioses: dos motius antagonics que, ara l'un ara l'altre, determinen la seva voluntat i la seva acció: L'egoisme i l'altruisme. Això, referit a la sociologia, a les collectivitats humanes, té l'expressió en dos sistemes: Individualisme i Comunisme. Ni l'un ni l'altre d'aquests dos sistemes pot surar hegemònicament definitiu damunt de l'altre sense dany manifest. Individu i Collectivitat són factors destructibles, més de tendència antagonica, puix que propenen a anul·lar-se mútuament.

Cal trobar una fórmula d'harmonia, un sistema d'elàstica compatibilitat entre l'inesborrable in-

terès individual i el no menys atenedible de la collectivitat.

I estudiades sense passió tendenciosa les bases de la ponència de Reforma Agrària, hi veiem una escaletxa oberta a l'harmonia d'aquest dos interessos.

Les dretes reaccionàries han qualificat el projecte de comunista. Les esquerres extremes d'individualista. Un judici serà ens el descobrim senzillament eclèctic. Ço és: amb les portes obertes a totes les possibilitats. I aquestes possibilitats depenen de la capacitat del poble i específicament de les masses de camperols i dels seus orientadors. Creiem un encert de la ponència, avui que és aguda la lluita entre un individualisme econòmic exacerbant, —que falla,— i un collectivisme, també exacerbant, que pugna per substituir-lo—lleï de ritme pendular—, que s'aplani el camí a l'assaig de les Comunitats de treball. Però aquesta escaletxa oberta a l'assaig collectivista pot ésser pròdig de l'eficàcia segons com s'orienti. I aquesta contingència dóna una certa responsabilitat a les organitzacions obreres i a tots els que tractin aquest assumpte des del punt de mira obrerista. Caldrà que insistim més específicament i ho farem en un altre article.

J. H. COSTAJUSSA

Camí enllà, tanmateix

Fa goig, esperona i ala l'esperit aquest magnífic esplet de curssets, conferències i concursos que talment com una florida primaveral de l'espiritualitat catalana sorgeixen arreu de Catalunya dedicats a la divulgació i perfeccionament de la nostra llengua, índex indicador del gran nombre de catalans que hi ha freturosos d'acabar d'una vegada amb el contrasentit que representava servir-se, per a parlar, de la llengua pròpia, única que podem sentir i comprendre tal com s'ha de sentir i comprendre una llengua, i per a escriure servir-se d'una llengua estrangera.

I aquest noble afany arriba on potser pocs anys enrera no es sospitava que, pugués arribar. Homes i dones, de testa nevada molts d'ells, els veuren abocats damunt la Gramàtica catalana per estudiar-ne les seves regles com en els bons anys de l'edat escolar es feia amb una Gramàtica forastera. De bell nou s'agafa amb fermesa aquella assignatura escabrosa reblerta de regles i excepcions que un dia, ja fa anys, massa aviat malauradament, s'abandonà amb un gest de fatiga com una cosa inútil, inconscients, de la seva vàlua per a la recta expressió.

Es enorme la quantitat d'energia i d'atenció que ara esmercem els catalans. No ens ho podran pagar mai. I és dolorós de constatar que tot aquest defici, tot aquest treball el dediquem únicament per a refer-nos, fins allà on puguem, de l'estafada de què hem estat objecte durant anys ipanys per part d'un

LA POLITICA

Les dretes i la democràcia

Es una cosa curiosa. No podeu llegir cap òrgan de dreta en el sentit més pur i més estret de la paraula, que no hi troben una invocació a la democràcia. Allà on aquest delicat exercici no havia tingut cap adeptes ni menys el respecte degut que aquesta sana doctrina reclamava, ara és a grans crits i amb sofismes brillants que hom vol que la República sigui democràtica, com si no ho fos prou, o com si fos una cega dictadura.

Els amics del personalisme més exacerbant o de les oligarquies més obscures, ara que el govern realitza unataska de cara el Parlament, i governa segons la voluntat del Parlament, no fan sinó que titllar el govern de cesarista. De governar les dretes, de monopolitzar— se-

règim, afortunadament ja desaparegut, assimilista i absorvent, que ens volia totes passades desnaturalitzar. Si aquesta energia i atenció podíem destinar-la, no a corregir, sinó a enriquir la nostra Cultura ben segur que aquesta guanyaria en un cinquanta per cent i ens podríem prear d'ésser un poble culte, mentre que ara hem de dir que som, encara, un poble culturalment desgraciat.

Fins ací hem vist un cantó brillant, esperançador. Cal que ens fixem, ara, en un altre cantó tenebrós, depriment. Ens referim al fet que encara hi ha algunes escoles d'infants entestades a continuar l'equívoc i es riu desvergonyidament del Decret sobre el bilingüisme que es va publicar tot seguit de proclamada la República i segueixen enganyant els infants donant-los l'ensenyament exclusivament, o poc menys, que amb la *lingua oficial*. Així es pot donar el cas trágic gosariem dir—que mentre el pare, descurant sovint ocupacions peremptòries procura —repetim-ho—refer-se de l'estafada que li van fer, uns altres, més o menys encobertament, segueixen estafant els seus fills equivalentment, i vaja, un pare per bo i pacient que sigui no és tampoc un pobre diable que se li pugui encarregar d'omplir d'aigua un cistell.

Encara que amb l'Estatut sembla que ens seran donades facultats suficients per a organitzar l'ensenyança a casa nostra i per tant podrem corregir totes les lletjors que anem notant, creiem que mentrestant no podríem res, ans el contrari, si procuràvem tots plegats, de la manera que fos, que no ens rifessin d'una manera descarada unes persones que tenen una animeta tan migrada que no els fa gens de mal de posar les nostres aspiracions, ben nobles, al servei d'una fòbia tan malaltissa com inexplicable.

S. SINGLA.

gons frase seva—el govern de l'Estat, haurien obrat en totes les qüestions en les quals el govern ha hagut de prendre la iniciativa com a representant que és del gran sentit republicà i d'esquerra de la península, de la mateixa manera que ha obrat el govern i han obrat les Corts? Haurien tingut el mateix respecte que s'ha tingut en els problemes que necessàriament s'han hagut de modificar d'acord amb el sentit revolucionari que proclamà la República? La gran investida de les dretes és pura i exclusivament la qüestió religiosa. Es podia parlar així quan fossin perseguits els catòlics, tancats els temples, dissoltes les Parròquies. Contràriament, s'han fet respectar els cultes, i hom pot en matèria religiosa pensar i practicar segons li dicti la pròpia consciència. No és això la democràcia en funcions? Qui parla de cesarisme, és que es creu un cesarista fracassat en aquest temps i no sap avenir-se que els aires de la democràcia hagin renovat tantes coses que creia inútilment vives.

Campanyes difamadores

No fa molts dies que un amic nostre es veié obligat a fer callar a un d'aquests individus difamadors dels homes de la República que el règim de tolerància en el qual vivim sembla donar falsos arguments. L'escena es desenrotllà en un dels cotxes del tren del Nord, on el passatger, originari de les cavernes creia obtenir un èxit d'estima. Però les coses succeïren al revés, i invitat el gratuït calumniador u que sostingués les afirmacions que llençava en el local oportú del Palau de Justícia, li va mancar temps per a oferir tota mena de satisfaccions i àdhuc demanar perdó.

Aquest és un bon exemple a imitar i posar en pràctica en cas de resistència quan els nostres correligionaris es trobin en casos semblants. I ho han de fer tan per esclarir el fet com per a posar en evidència als que s'entretenen a llançar espècies absurdes i acusacions falses.

La simple anècdota del vagó del tren del Nord, té una bona comparança amb la nova que escampen certs elements de dreta de Sabadell, segons la qual un amic nostre que ostenta una representació popular ha dipositat en un banc estranger una suma fabulosa de pesetes.

Es evident que costaria de provar el que diuen als que s'entretenen amb l'esport mesquí de calumniar al pròxim sense pensar amb els manaments de la Llei de Déu, de la qual se'n fan un culte, i que priven aquestes suposicions